

Civilingeniør, cand.jur. Flemming Hybholt HD
Rådyrvænget 2
3450 Allerød

Tlf. + 45 22 10 66 51

Mail hybholt@c.dk

Den 10. oktober 2019

Olieudvinding i nordsøen kontra olieudvinding i Grønland

Ved at fortsætte udbygningen af nordsø oliefelterne og bruge provenuet herfra til at betale Grønland for ikke at etablere off shore olieudvinding kan der opnås en væsentlig større reduktion i olieudvindingen i rigsfællesskabet end ved at stoppe udbygningen i nordsøen. De nærmere forhold fremgår af nedenstående.

Nordsøen: (Danmark)

Der synes at være en bevægelse i retning af at udelukke yderligere udbygning af olieudvindingen i nordsøen, med henblik på at begrænse det globale udbud af olie og naturgas. Der er en betydelig økonomi involveret i en beslutning af denne art, selvom der er meget betydelige variationer i vurderingen heraf.

Det er imidlertid således at den danske stat er i stand til at gennemføre sådanne foranstaltninger indenfor de økonomiske rammer, der er til rådighed. Selvfølgelig vil der være tale om en økonomisk belastning, men ikke en uoverskuelig belastning.

Grønland:

For grønlands vedkommende synes der ikke umiddelbart at være en bæredygtig mulighed for en økonomisk udvikling i retning af selvstændighed, som ikke involverer en udbygning af olieudvindingen i landet, specielt offshore.

Alternativ:

Med henblik på på sigt at reducere den samlede olieudviklingskapacitet (inden for det nuværende rigsfællesskab) må det alt andet lige være uden betydning om en begrænsning finder sted i Nordsøen eller i Grønland. Det vil således være uden betydning om midlerne til en reduktion anvendes her eller hisset.

Umiddelbart synes det mere hensigtsmæssigt at olieudvindingen sættes i stå i Grønland fremfor i Nordsøen. Dette baserer sig dels på at olieudvinding i arktis dels er ganske omkostningskrævende, men også mere usikkert og risikofyldt end gas- og olieudvinding i Nordsøen, hvor der nu er mere end 50 års opbygget erfaring. Dermed ikke sagt, at der ikke er miljømæssige og sikkerhedsmæssige udfordringer i Nordsøen, men kun at disse er mere kendte, og dermed mere medgørlige, en den tilsvarende udfodring i farvandene omkring Grønland.

Forslag:

Det skal foreslås, at en begrænsning i udvindingen af olie (og naturgas) ses i en sammenhæng omfattende Nordsøens olieudvinding og Grønlands offshore olieudvinding. Dette indebærer naturligvis en samlet vurdering af de økonomiske forhold og relationerne i forbindelse hermed mellem Grønland og Danmark.

Konkret:

Der indgås en økonomisk aftale mellem Grønlands selvstyre og den danske regering som indebærer en økonomisk kompensation til Grønland over en 35 årig periode, hvor Grønland afstår fra at udvinde olie offshore mod at der opnås en økonomisk kompensation herfor. Der er således alene tale om et moratorium, som stiller parterne frit efter de 35 år.

Selvfølgelig er det ikke helt nemt at fastlægge en sådan kompensation, idet der dels skal tages hensyn til den økonomiske værdi for Grønland i en udbygget olieudvinding, og dels henset til økonomien i ikke at begrænse olieudvindingen i Nordsøen.

Eksempelvis kunne kompensationen fastsættes i størrelsesordenen 8 mia. kr. på årsbasis svarende til en nettovirkning under 3 mia. kr. En sådan kompensation vil formentlig være attraktiv for Grønland og tilsvarende ret neutral i forhold til de udbytter som den danske stat vil kunne imødesee ved en fortsat udbygning af olieforekomsterne i Nordsøen i en 35 årig periode.

Danmarks situation:

Danmark fraskriver sig dermed det økonomiske udbytte af den fortsatte udvinding af olie i Nordsøen til fordel for at der ikke sker en udbygning offshore i Grønland. Dette skal naturligvis også ses i relation til at bloktilskuddet til Grønland vil bortfalde i.h.t. selvstyreaftalen, ligesom der bliver basis for at Grønland kan hjemtage de områder af forvaltningen (specielt retsområdet) som idag varetages af Danmark og som er anledning til løbende konflikter.

Grønlands situation:

For grønlands vedkommende vil en aftale af denne karakter umiddelbart medføre at der opnås økonomisk selvstændighed, idet man vil være i stand til dels at varetage alle samfundets forhold, samtidig med at der kan opbygges en økonomisk reserve i oliefondens, som vil være af væsentlig betydning på det lange sigt efter aftalens udløb efter 35 år.